



MALTA

**QORTI CIVILI  
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF  
TONIO MALLIA**

Seduta tal-25 ta' Marzu, 2004

Citazzjoni Numru. 1328/2003

**Computer Evolution Centre Ltd**

**Vs**

**Godwin Schembri**

**Il-Qorti,**

Rat ic-citazzjoni pprezentata mis-socjeta' attrici fl-10 ta' Dicembru, 2003, li in forza taghha, wara li esponiet illi s-socjeta' attrici xtrat minghand il-konvenut diversi *digital cameras* tad-ditta Minolta ghall-prezz ta' tlettax-il elf Lira Maltin (LM13,000);

lppremettiet illi wara li dawn id-*digital cameras* gew ikkonsenjati u mhallsa fil-prezz intier taghhom mis-socjeta' attrici lill-konvenut irrizulta illi dawn kienu misruqin u ghalhekk ma kienux kummercjabbli;

Kopja Informali ta' Sentenza

Ippremettiet illi rapprezentanti tas-socjeta' attrici gew avvicinati mill-Pulizija ta' Malta sabiex jikkonsenjaw dawn id-*digital cameras* lill-istess Pulizija peress li jirrizultaw misruqin;

Ippremettiet illi l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat peress li kien jaf li kienu misruqin;

Ippremettiet li s-socjeta' attrici soffriet danni ta' tlettax-il elf Lira Maltin (LM13,000) rapprezentanti il-prezz li hallas ghad-*digital cameras*;

Ippremettiet illi l-konvenut gja gie interpellat sabiex ihallas dan l-ammont baqa' inadempjenti.

Talbet ghalhekk is-socjeta' attrici biex l-istess konvenut ighid ghaliex din il-Qorti ma ghandhiex:-

1. Tiddikjara illi l-bejgh ta' l-oggetti meritu tal-kawza huwa null u bla effett stante li l-kunsens ta' l-attur gie ottenut b'qerq adoperat mill-konvenut billi kkonsenja lill-attur oggetti misruqa.

2. Tannulla l-imsemmi bejgh *stante* li l-konvenut ikkonkluda l-bejgh fuq qerq u ngann.

3. Tikkundanna lill-konvenut ihallas l-ammont ta' tlettax-il elf Lira Maltin (LM13,000) rapprezentanti prezz ta' merkanzija li giet mibjugha lis-socjeta' attrici b'mod fraudolenti mill-konvenut liema merkanzija kienet misruqa u mhux kummercjabbli.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-Mandat ta' sekwestru numru 2093/03 kontra l-istess konvenut li minn issa huwa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata relattiva;

Rat li l-konvenut naqas li jipprezenta nota ta' l-eccezzjonijiet tieghu fiz-zmien previst mill-ligi;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat illi l-konvenut ipprezenta n-nota ta' l-eccezzjonijiet tieghu fil-5 ta' Marzu, 2004, tmienja u ghoxrin jum wara li kien gie notifikat bl-att tac-citazzjoni;

Rat it-talba tas-socjeta' attrici rregistrata fl-udjenza tal-5 ta' Marzu, 2004, fejn talbet l-isfilz tan-nota ta' l-eccezzjonijiet u tal-kontro-talba imressqa kontestwalment peress li gew ppresentati *fuori termine*;

Semghet lill-konvenut in konnessjoni ma' dan l-incident;

Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza fuq it-talba tas-socjeta' attrici ivverbalizzata fl-udjenza tal-5 ta' Marzu, 2004;

Ikkunsidrat;

Illi jirrizulta mhux kontestat li l-konvenut kien gie notifikat bl-att tac-citazzjoni fis-6 ta' Frar, 2004 u dan billi kopja ta' l-att thalla f'idejn martu, Lilian. Din in-notifika hija valida fit-termini tal-ligi (artikolu 187 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta), u, fil-fatt, il-konvenut mhux qed jallega li l-att tac-citazzjoni ma kienx gie moghti lilu minn martu; hu jghid li meta l-att tal-Qorti gie konsenjat lilu, hu hallieh id-dar, sakemm eventwalment mar ifittex avukat u kellem lil Dr Chris Cardona. Il-konvenut xehed li f'Awissu tas-sena l-ohra hu nstab li kellu *cancer*, u minhabba dan htiegli li jitla' l-Ingilterra ta' spiss ghall-kura. Hu jghid ukoll li n-negozju tieghu jinvolvih ukoll billi jitla' regolarment sa' l-Ingilterra sabiex, minn hemm, igib lura mieghu diversi prodotti biex jinnegozjom Malta. Il-konvenut jghid li ma ressaqx in-nota ta' l-eccezzjonijiet fil-hin peress li kellu jsiefer ghall-kura.

Irrizulta, pero', li l-konvenut ircieva l-att tac-citazzjoni fis-6 ta' Frar, 2004, izda siefer tlettax-il jum wara, u precisament fid-19 ta' Frar, 2004, u gie lura Malta fl-24 ta' l-istess xahar. Il-konvenut jghid li l-marda li ntqal li ghandu fixklitu fil-hsieb tieghu.

## Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti tinnota, pero', li l-konvenut ma giex infurmat bil-marda li kellu fil-jiem tan-notifika, meta, forsi, wiehed jistenna l-ahbar bhal dik tfixkel il-hsieb ta' dak li jkun; hu gie infurmat bil-marda madwar sitt xhur qabel ma ircieva l-att tac-citazzjoni, u ma giex muri li l-ahbar ta' din il-marda kienet halliet fuq il-konvenut effett hekk qawwi u fit-tul, li anke sitt xhur wara, il-konvenut ma kienx jaf x'inhw jaghmel; prova medika f'dan is-sens ma ngabetx. Inoltre, ma jirrizultax li wara din l-ahbar il-konvenut waqaf fin-negozju tieghu u meta xehed quddiem din il-Qorti ma tax impressjoni li ma kellux kontroll tal-menti tieghu. Il-Qorti tissimpatizza mal-konvenut f'dan il-mument ta' hajtu, izda l-obbligi tieghu lejn il-Qorti u lejn il-gustizzja kellhom xorta jigu onorati kif trid il-ligi. Ma jirrizultax li, wara l-ahbar tal-marda, huwa waqa' f'*depression* jew heba lilu nnifsu min-nies qiesu ried jahrab id-dinja; hu stqarr car u tond li l-karta hallieha tigri d-dar sakemm, meta gie mis-safar, mar ifittex avukat. Il-konvenut kellu tlettax-il gurnata qabel ma siefer biex isib avukat (li mhux daqshekk difficli hawn Malta!), izda ma tax kaz tad-doveri tieghu taht il-ligi, u halla l-karta tigri d-dar.

Il-Qrati taghna f'dawn l-ahhar snin irrilassaw mhux ftit fid-diskrezzjoni taghhom biex jakkordaw lill-konvenut kontumaci il-fakolta' li jipprezentaw id-difiza taghhom. Per ezempju fil-kawza "Joseph Naudi Montalto vs Emanuel Xuereb" deciza fis-27 ta' Frar, 1995 din il-Qorti elenkat numru ta' regoli dwar sitwazzjonijiet simili.

Dawn huma;

1. Il-kontumacija ma tistax tigi gustifikata jekk kienet volontarja.
2. Anqas tista' tigi skuzata jekk almenu kolpuza (ara ukoll is-sentenza fl-ismijiet "Cilia vs Farrugia" (Appell Inferjuri) 29 ta' Novembru, 1958)
3. Biex ikun hemm lok ghal gustifikazzjoni hemm bzonni li tigi pruvata kawza gusta.

Kopja Informali ta' Sentenza

4. Din il-kawza gusta ghandha tkun tikkonsisti f'impediment legittimu.

5. L-impediment biex ikun legittimu ghandu jkun indipendenti mill-volonta tal-kontumaci.

6. L-izball mhux impediment legittimu jkun ma jkunx invincibbli.

7. Dan l-impediment legittimu jista' jkun *una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili*.

8. L-impossibilita' li wiehed jidher ghas-subizzjoni jew almenu d-diffikolta' gravi biex tista' tikkostitwixxi impediment legittimu ghandu jkun fiziku u eccezjonalment biss tista' tkun morali.

Fil-fehma tal-Qorti, f'dan il-kaz, pero', ma jirrizultax li l-konvenut kellu xi impediment fiziku jew xi raguni ohra impellenti li kienet izommu lura milli jkellem avukat qabel ma jsiefer. Il-konvenut kien negligenti ghall-ahhar li ma tax kaz l-atti li rceva ghas-semplici raguni li ma kellux mohh. Filwaqt li l-Qorti tista' tacetta li kien marid, certament ma kienx impedut milli jikkawtela l-interessi tieghu fir-rigward. L-izball tal-konvenut, kif qalet din il-Qorti fil-kawza "Vella vs Xuereb", deciza fit-12 ta' Frar, 1999, irid ikun wiehed "invincibbli", u fin-nuqqas, il-konvenut ma jitqies li jkun iggustifika l-kontumacja tieghu.

Fil-kawza "Mizzi vs Navarro", decisa mill-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fl-20 ta' Jannar, 1986, kien irrizulta li l-konvenut kien marad ghaxart ijiem wara li rcieva c-citazzjoni, *cio non ostante*, il-Qorti qalet li l-konvenut ma ggustifikax l-kontumacia ghax kien halla dawk l-ghaxar t'jiem jghaddu ghalxejn. F'dan il-kaz il-konvenut kien jaf li kien sejjer isiefer, pero', halla tlettax-il gurnata jghaddu ghalxejn, u kwindi l-kontumacja tieghu hija kolpuza u mhux gustifikabbli.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premissi, tiddisponi minn din il-materja, billi tilqa' t-talba tas-socjeta' attrici u tordna li n-nota ta' l-eccezzjonijiet u l-kontro-talba imressqa mill-

Kopja Informali ta' Sentenza

konvenut tardivament jigu sfilzati mill-process, u tqis li l-konvenut huwa kontumaci f'dan il-process.

L-ispejjez ta' dan l-incident jithallsu mill-konvenut.

**< Sentenza In Parte >**

-----TMIEM-----